

דרשת משיח בפרשה צו תשעט

להגיד תודה בגאולה

מבוסס על ד"ה מזמור לתודה תשי"ז, שיחת דברים תנש"א

במסגרת שיעורי הבית ביקש המורה מתלמידי כיתה ו' לכתוב חיבור בנושא: "מה זה לומר תודה"? כל אחד מהתלמידים ניסה להביע את עצמו ודעותיו בחיבור, כיד ה' הטובה עליו. מתוך שלל החיבורים שהוגשו למורה, בלט במיוחד החיבור של אורי... לפני שנדבר על החיבור, נספר לכם קצת על אורי. אורי הוא ילד תוסס ושובב, מלא מרץ ורעיונות, ששיבה בכיתה והקשבה לשיעורים אינה בדיוק הדבר החביב עליו, בלשון המעטה... אורי כתב חיבור בן שורה אחת בלבד, "להגיד תודה זה כמו שיעורי בית!" המורה הסתקרן לדעת למה בדיוק התכוון אורי במשפט/סיסמא הזאת. "אולי הוא התכוון לומר, שכמו שיעורי בית זה דבר חשוב, כך גם אמירת תודה?! או שמא הכוונה היא שאמירת תודה באמת מצריכה תשומת לב למחשבה כמו שיעורי בית?!" החליט המורה לשאול את אורי בעצמו. "אורי, למה התכוונת במשפט העמוק הזה?" "פשוט מאוד!" ענה אורי "להגיד תודה זה כמו שיעורי בית... את שניהם, אני לא עושה!!!"

השבוע נקרא את פרשת צו, המלמדת אותנו על סדר העבודה היום-יומי במשכן ובמקדש (תרומת הדשן, סידור המערכה וכו') ועל מספר קורבנות נוספים אותם ניתן להקריב כנדבה. הפרשה מסיימת בתיאור "שבעת ימי המילואים" (שהחלו בכ"ג באדר) - ימי ההכנה וההקדשה של המשכן, כליו והעובדים בו (הכהנים) בעיקר.

אחד מהקורבנות המוזכרים בפרשתנו הוא קרבן תודה. התורה מלמדת אותנו, שכאשר יהודי רוצה להודות להקב"ה על החסד והנס שהוא גמל איתו - עליו להקריב קרבן. הקרבת תודה (או, לחילופין, אמירת תודה) היא דבר קשה לרבים מאיתנו. קשה לנו להכיר בחסרונות ובחולשות הקיימים בנו, ולהודות להקב"ה (או לזולת) על החסדים שעשה איתנו. יחד עם זאת, חשיבותה של (אמירת או הקרבת) התודה, בעיני התורה, היא מרכזית ועיקרית.

נוכל ללמוד את חשיבות התודה ע"י עיון קל בדברי המדרש: "לעתיד לבא כל הקורבנות בטלין, וקרבן תודה אינו בטל. כל התפילות בטלות, וההודאה אינה בטלה" (ויקרא רבה טז, ט).

מדוע לא יתבטל קרבן התודה לעתיד לבא? מדוע מכל התפילות תשאר רק תפילת ההודאה ("מודים")?!

התשובה נעוצה בהבנת המשמעות העמוקה של מילה "תודה". האדמו"ר הזקן (אגה"ק סי' טו) מסביר שמלבד הביאור הפשוט והמילולי של המילה - "להגיד תודה", יש למילים "תודה/הודאה/מודים" משמעות פנימית, עמוקה ביותר.

דמיינו לעצמכם, ויכוח תלמודי בין רבי מאיר לשאר חכמי ישראל. על רבי מאיר נאמר ש"לא יכלו חבריו לעמוד על סוף דעתו", עומק דבריו של רבי מאיר תמיד נשאר עלום, חבוי ונסתר. חבריו הבינו שהצדק איתו, אלא שהם לא היו מסוגלים להבין ולהפנים זאת, מכאן צמח לו הביטוי התלמודי: "מודים חכמים לרבי מאיר". חכמי ישראל חשבו והבינו אחרת, הם ראו את הדברים באור שונה, ומכל מקום הם הסכימו שרבי מאיר צודק! הוא צודק, גם אם אנו לא מבינים או רואים את הדברים עין בעין!

להודות - הכוונה לקבל. לקבל את האמת גם אם זה לא מסתדר לי בראש; גם אם יש לי קושיות, שאלות, טענות ומענות. "קבל את האמת ממי שאמרה" גם אם הוא לא בדיוק הטיפוס שלך, החבר שלך או הידיד שלך. קבל את האמת כי היא אמת, ותו לא!

קל לנו לקבל דברים הגיוניים, דברים אותם אנו מבינים. קשה לנו להסכים עם מישהו שאומר דברים שהם "מעל" לראש שלנו, למרות שאנו יודעים שהוא, אכן, צודק!

להודות - הכוונה להתבטל. לבטל את השכל ו/או הרגשות לאמת האלוקית כפי שהיא, וכך להתבטל למהות עליונה יותר, אותה אין האדם מסוגל להבין.
וכך כותב שם האדמו"ר הזקן: "ואף שאין אנו משיגים איך הוא הכל אפס ממש קמיה - אעפ"כ מודים אנחנו בהודאה אמיתית שכן הוא באמת לאמיתו"

לאור האמור, מובן מדוע דוקא קרבן התודה ותפילת ההודאה ישארו לעתיד לבא.
שאר הקורבנות היחיד כחטאת או אשם באים לכפר על האדם החוטא, אפילו קרבן עולה (או שלמים) מגיע כדי לכפר על הרהור הלב. מכיון שלעתיד לבא "ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ" ולא יהיו עוד חטאים ועוונות - לכן יתבטלו כל הקורבנות!
הדבר נכון גם בכל הקשור לתפילה. משמעותה של התפילה היא בקשת צרכיו של האדם מהבורא. פרנסה, רפואה, שלום בית ועוד, הם רק חלק ממה שאנו צריכים ומבקשים מהקב"ה. מכיון שלעתיד לבא "כל המעדנים מצויין כעפר" וכל החולים יתרפאו - באופן טבעי לא יהיה לנו מה ועל מה לבקש, ולכן "כל תפילות עתידות להבטל".
הכל חוץ מה... תודה והודאה!

בימות המשיח תתגלה בעולם המציאות האלוקית האמיתית. התגלותו האינסופית של הבורא בעולם תביא להתבטלות מוחלטת של האדם והבריאה כלפי ה'. אם כיום, שהאמת האלוקית מוסתרת - אנו מבינים שעלינו להתבטל למשהו או מישור עליון יותר, הרי שבימות המשיח, הדבר יהיה נכון אלף פעמים ככה! הביטול רק יגדל ויתעצם, הרגשת האפסיות האנושיות מול עוצם גדולת וקדושת הבורא יהיו ברמה הגבוהה ביותר. וזוהי, בדיוק, המשמעות של קרבן התודה ותפילת ההודאה! להתבטל לאמת באמת!

לאור האמור, ניתן לומר בבטחה שלא רק ש"קרבן תודה לא יתבטל", אלא שדווקא אז, לעתיד לבא, נוכל להביא את (קרבן) התודה האמיתי, רק אז נחוש ונרגיש באמת, מה זה להתבטל! מה המשמעות בל"קבל את האמת!"

ברוח הדברים ניתן להזכיר את דברי הרבי בשבת חזון תנש"א:
"...תיכף ומיד ממש - תבוא כבר הגאולה, ואזי נחגוג את השמחה הכי גדולה, שמחה שלמעלה מכל מדידה והגבלה - השמחה על זה שבאה הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, ויביאו ע"ז קרבן תודה על היציאה מ"בית האסורים" הכללי (דהגלות) במכל שכן מזה שיחיד מחויב בקרבן תודה ע"ז שהוא - יחיד - יוצא מבית האסורים הפרטי"

ונסיים בסיפור: באחד ממעמדי חלוקת הדולרים בימי ראשון בשנת תש"נ, הגיע יהודי לרבי שביקש ברכה לרפואה שלימה עבור רעייתו שלא היתה בקו הבריאות. לאחר שהרבי בירך את אשתו, הודה אותו יהודי לרבי על ברכתו במאור פנים ובחיוך לבבי. הרבי ענה לו: תודה רבה לך, על שנתת לי אפשרות לברך יהודי!
באם הרבי מודה לנו על האפשרות לברך יהודי, כמה עלינו להודות לרבי על הזכות הנפלאה שנפלה בחלקנו להיות מחסידי חב"ד בדור השביעי - הדור האחרון של הגלות והדור הראשון של הגאולה!

גם אם אנחנו לא מבינים איך ולמה, גם אם קשה לנו להסביר כיצד ומדוע, עלינו להתבטל לאמת האלוקית, ולפעול ולעשות מה שביכולתנו (ועוד למעלה ממה שביכולתנו) להביא את הגאולה, נאו!

שבת שלום!